

УДК 657

Матюха М.М., к.е.н., доцент
Київський національний університет
технологій та дизайну

СТАНДАРТИЗАЦІЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА КОРПОРАТИВНОМУ РІВНІ

Сучасні приватні підприємства при запровадженні та веденні управлінського обліку можуть вибрати будь-який спосіб регламентації своєї діяльності: від відсутності будь-яких формальних правил до жорсткого регламентування принципів роботи та процесів формування інформаційного забезпечення. Найбільш доцільним є варіант розробки та впровадження стандартів у всі сфери інформаційної діяльності, що дозволяє підвищити ефективність структур, а також мінімізувати помилки та запобігти виникненню проблем у роботі з персоналом, але такий підхід вимагає значних витрат часу та ресурсів.

У загальному вигляді корпоративний стандарт є угодою про єдині правила організації інформаційної технології управління. При цьому за основу можуть бути взяті галузеві, національні або міжнародні стандарти, які перетворюються на елемент стратегії розвитку корпорації та загальний інструмент інформаційного забезпечення менеджменту.

До системи корпоративних стандартів входять документи, що регламентують продукти та послуги, процеси та технології, форми діяльності підприємств.

Корпоративні стандарти мають бути однозначними для встановлення однакових правил в середні системи управління, визначати певну мету бути ефективним інструментом розвитку підприємства.

У корпоративному управлінні стандарти управлінського обліку виконують такі функції, як:

- забезпечення технологічної незалежності забезпечення функцій персоналу для взаємозамінності та мобільності персоналу;
- гарантування наступності технологічних та управлінських інновацій для забезпечення безперервного розвитку підприємства;
- визначення критеріїв ефективності (показників) всіх систем підприємства;
- створення бази корпоративних форм із показниками для забезпечення єдиного тлумачення понять, принципів дій щодо забезпечення певних показників за різних виробничих ситуацій;
- економія витрат, яка досягається за рахунок зменшення кількості технологій та способів, тобто їх уніфікацією.

Крім того, розробка корпоративних стандартів зазвичай дозволяє скоротити час, що витрачається менеджментом на зведення даних про діяльність кожного структурного підрозділу в консолідований звіт. Стандартизації підлягають три фази управління підприємством: 1) планування, 2) контроль та аналіз, 3) облік та звітність. Необхідно одночасно стандартизувати стратегічне та оперативне планування діяльності підприємства. При цьому у правилах оперативного планування (бюджетування) має бути описаний порядок формування, обґрунтування, перегляду та корекції бюджетів. Наприклад, до такої перелік може включати наступні документи

- 1) Положення про бюджетування;
- 2) Положення про бюджет руху коштів;
- 3) Положення про бюджет прибутків та збитків;
- 4) Положення про бюджетний комітет.

Ці стандарти у комплексі описують всю процедуру бюджетування, пов'язують складання планів із процесом управлінського обліку та формування

звітності, дозволяючи здійснювати якісний план-факторний аналіз результатів діяльності підприємства.

На практиці вважається обов'язковим, щоб стандарти забезпечували взаємозв'язок стратегічних та оперативних планів. Наприклад, кожна бюджетна форма повинна надавати користувачеві інформацію про наближення підприємства до стратегічних цілей.

Щодо стандартів контролю та аналізу, то Слід зазначити, більшість аспектів контролю формулюється вже на стадії розробки принципів планування. Будь-який стандарт планування розробляється з урахуванням того, наскільки ефективним може бути контроль за виконанням того чи іншого планового показника. Вищий та середній менеджмент організації повинен мати регламентовані методики аналізу управлінської звітності. У багатьох компаніях вони є дуже компактними і практичними матеріалами, які навчають основним навичкам читання інформації: на які показники слід звертати особливу увагу, як інтерпретувати ті чи інші підсумкові цифри тощо.

Зі стандартів цієї групи на підприємстві було створено лише Положення про контрольно-ревізійному управлінні та Інструкцію про порядок проведення документальних перевірок ведення управлінського обліку та формування управлінської звітності; Інші документи перебувають у стадії розробки.

У процесі пробного ведення управлінського обліку та формування звітності можливе доопрацювання прийнятих документів. На всіх етапах стандартизації слід пам'ятати, що закріплені положення мають бути реалізованими, тим більше що вони будуть базою для автоматизації управлінського обліку.

Література

1. Радіонова Н. Й. Управління затратами підприємства у кризових умовах господарювання. Фінансове забезпечення розвитку суб'єктів підприємництва реального сектору економіки : монографія / за заг. ред. В. П. Ільчука. Чернігів :

ЧНТУ, 2017. С. 99-108.

2. Скрипник М.І., Матюха М.М. Ітологічна концепція організації управлінського обліку та звітності. Актуальні проблеми економіки. 2015. № 4, С. 230-238.

УДК 657.1

Августова О.О., к.е.н., доцент
Державний торговельно-економічний університет

НОРМАТИВНО ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОРПОРАТИВНОГО ЗВІТУВАННЯ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД

Розкриття інформації про екологічні, соціальні та управлінські аспекти (ESG) в діяльності компаній ЄС останнім часом стає все більш актуальним. Глобальний і локальний вплив корпоративної діяльності (права людини, клімат, повітря, ґрунт і забруднення води) перебувають під пильною увагою громадянського суспільства в ЄС.

Європейська спільнота та значна кількість провідних вітчизняних вчених, зокрема, Легенчук С. Ф., Вигівська І. М., Грицак О. С., Хоменко Г. Ю. [6], Єршова Н.Ю., Єфименко Т.І., Костирко Л. А. [5], Холявка В.З. та Лешко Х.С., досліджують питання сутності, значення та перешкод у розвитку корпоративного звітування.

Сьогодні в Європі зацікавлені сторони (працівники, місцеві громади, неурядові організації, споживачі та інвестори) все частіше звертаються до керівництва та акціонерів компанії, запитуючи, чи введення їх бізнесу повністю враховує екологічні та соціальні чинники, і чи структури управління (ESG) відповідають очікуванням суспільства [3]. Відтак, щодня перед керівництвом